

Foto: Destination SydvestDanmark

Vordingborg Kommune har med en turismestrategi øget antallet af besøgene i området. Kommunen støtter udviklingen, men tilbud og aktiviteter for turisterne er primært udviklet og båret af lokale ildsjæle og frivillige. Flagskibet Camønoen på Møn er et stort aktiv, der har indfanget interessen for at vandre og ønsket om at holde bæredygtig ferie.

Af arkitekt Marianne Bendixen, 'Marianne Bendixen - Byudvikling'

- Vi skal passe på, at vi ikke drukner i succesen og skaber en modstand i lokalbefolkningen, sådan som det f.eks. er sket i Barcelona.

Borgmester Michael Smed,
Vordingborg

Foto: Vordingborg Kommune

Den 21. februar vandt Møn "Havfrueprisen", der af danske rejsejournalister hvert år tildeles en person, et firma, en organisation eller et område – som har bidraget med noget særligt for indlandsturismen. Motivationen for prisuddelingen i år var det store fællesskab og engagement blandt lokale ildsjæle og frivillige på Møn. Særligt blev nævnt udviklingen og markedsføringen af de store initiativer som Camønoen, Dark Sky, Møn UNESCO Biosfære, Møns Klint, Møns Handelsstandsforenings tirsdagsmarkeder i Stege og etableringen af House of Møn – øens turistkontor der er initieret af private midler og drevet af frivillige.

Men hvad er det Møn kan? Og hvordan arbejder man i Vordingborg Kommune med at bruge naturturis-

men som løftestang for udviklingen generelt?

Turismestrategien

I 2012-2014 fik Vordingborg Kommune udarbejdet en potentialeplan for turismeudviklingen på Møn. Målet var at fordoble omsætningen frem mod 2022. Dette med det primære udgangspunkt i outdoor-, natur- og kystturismen.

Og tallene dokumenterer ifølge borgmester Mikael Smed, Vordingborg Kommune, at man er godt på vej mod målene. - Vi havde 16.000 flere overnatninger i 2017-2018 end i de foregående år. Dermed oplevede vi i Vordingborg Kommune en vækst på 4,3% set i forhold til en tilbagegang i nabokommunerne. Og mere end 50% af vores gæster kommer fra udlandet.

Det er en af landets højeste andele af udlandsturister,” fortæller Michael Smed.

Senest er turismestrategien revideret i 2019 og fokus er stadig det samme. Fyrtårnene i Vordingborg Kommunes strategi er Møn, naturen og kysterne. I anden række kommer hovedbyerne Vordingborg og Præstø. Når man spørger Mikael Smed, hvorfor de har valgt denne entydige satsning på naturturismen og Møn, er svaret ret enkelt. - Når vi spørger de besøgende, så er det derfor, de kommer. De vil gerne have mere af samme slags.

Danmarks venligste vandrerrute

En af eksemplerne på en stærk fortælling med lokal forankring i Vordingborg Kommune er Camønoen, der med sit navn leger med at være en dansk udgave af verdens vel nok mest berømte pilgrimsrute El Camino de Santiago. Siden Camønoen åbnede i 2016 under brandet Danmarks venligste vandrerrute, har interessen for at vandre bidraget med en markant øget turisme på Møn og de omkringliggende øer. Set udefra er der ingen tvivl om, at projektets kommunikationsstrategi har været bærende for udviklingen af Camønoen, der af skeptikere kunne betragtes som en hypet opgradering af den eksisterende vandrerrute: Møn Rundt.

Ikke desto mindre er strategien lykkedes. Udviklingen af vandreturismen har vist sig at passe perfekt ind i trenden om "staycation" og et ønske om at rejse bæredygtigt. Fra åbningen af Camønoen i 2016 var håbet, at der i løbet af 10 år ville komme op imod 10.000 vandrerere om året. Det tal blev nået på kun 2,5 måned.

Med succesen er der imidlertid også fulgt et behov for flere faciliteter. Vordingborg Kommune har de seneste år afsat 800.000 kr. om året til forbedringer langs ruten herunder muldtoaletter, affaldshåndtering mv.

- Vi var slet ikke i gear til at håndtere de mange vandrende, og vi må erkende, at vi stadig er bagud," siger Mikael Smed og peger på et af dilemmaerne i turismeudviklingen. "Vi skal passe på, at vi ikke drukner i succesen og skaber en modstand i lokalbefolkningen, sådan som det f.eks. er sket i Barcelona.

Foto: Destination SydkystDanmark

Brede skuldre

Et af svarene på den udfordring er ifølge Mikael Smed, at en del af turismen skal flyttes ud i "skuldersæsonen". Det handler blandt andet om at sikre, at der også er tilbud at hente dér. - Det er ærgerligt, når vores gæster kommer til Møn i vinterferien og opdager, at Geocenteret har lukket for sæsonen. Og man kan sagtens vandre på Camønoen eller fiske havørreder selvom det er koldt!" siger han og tilføjer: - Det er jo også der, Dark Sky er bedst... i de mørke måneder.

Og det er ikke kun sæsonen, der har brug for brede skuldre. Borgmesteren er meget bevidst om, at kommunen ikke kan tage æren for Møns turismeudvikling. - Det er jo ikke en strategi, vi har siddet og fundet på i

byrådet. Vi bakker op og understøtter, så godt vi kan. F.eks. har vi ansat en projektleder til Biosfære projektet, og vi støtter House of Møn. Men de mange initiativer er startet lokalt og bæres primært af lokale kræfter. Og heldigvis oplever vi, at flere – også nye tilflyttere – kaster sig ind i projektet, siger Michael Smed.

Nærværskurser og iværksætterier for naturentusiaster

En tilflytter, der har grebet Camøno-brandet, er Dorthe Elmbæk, der sammen med sin mand flyttede fra Østerbro til Møn i 2018. Sammen driver de Camønogården Bed&Breakfast tæt på Møns Klint. Herfra arrangerer hun blandt andet "stillevandring" med et tilbud om nærværskurser, der kobler vandring, meditation

og naturoplevelser. - Ja, vi bruger Camønoen direkte, fortæller Dorthe Elmbæk og konstaterer, at det var en stærk fortælling at starte forretning på. -Da vi første gang lancerede stillevandringerne på Camønoen, gik vi nærmest viralt. I løbet af de første 14 dage havde vi over 200.000 interesserede på de sociale medier og ikke mindre end 11 udsolgte kurser, og i dag har jeg omkring 8000 følgere på min facebook-side.

-Udviklingen af vandreturismen har vist sig at passe perfekt ind i trenden om "staycation" og et ønske om at rejse bæredygtigt.

Men for Dorthe er det ikke kun et spørgsmål om forretning. - For mig handler det om bæredygtighed og om at være rollemodel i forhold til, hvordan man kan leve i bedre pagt med naturen. Vi har lige fået LAG midler til at udvikle en Dark Sky hytte med glastag og bæredygtige materialer. Vi eksperimenterer 'af-helved-til' griner hun og tilføjer. - I det hele taget oplever jeg, at der er kæmpe synergi og momentum i de ting, der foregår på Møn i øjeblikket.

Borgmester Michael Smed er ikke i tvivl om, at både turismen og det lokale engagement er med til at understøtte kommunens erhvervsudvikling og grundlaget for bosætning.

- Når vi kigger i krystalkuglen, står det ret klart, at vores fremtidige jobskabelse kommer til at ligge i serviceerhvervene, herunder ikke mindst turismeindustrien. Og når vi spørger nytilkomne om, hvorfor de er flyttet til Møn, er svarene oftest: De stærke fællesskaber og en helt enestående natur, fortæller Michael Smed.

Tre tiltag, der trækker turister

Camønoen

Camøno-projektet er initieret af Møns Museum og støttet af Realdania. Formålet var at skabe nye oplevelser på den 175 kilometer lange vandrerute, hvor gæster kan bevæge sig og få viden og oplevelser inden for kulturhistorie, gastronomi, eventyr og natur. Idéen har været at samle alle lokale aktører om én samlet mission: At skabe kongerigets venligste vandrerute.

Foto: Destination Sydvestjylland

Biosfære Møn

Møn og de omkringliggende øer blev i 2017 optaget i UNESCOs verdensomspændende netværk af biosfæreområder. Med udnævnelsen peger UNESCO på, at Møns natur er i verdensklasse og anerkender lokalbefolkningens engagement i samspil med naturen. Biosfæreområdet repræsenterer de fleste danske naturtyper både på land og i vandet. Projektets fokus er bevarelse af den artsrige natur, den rige kulturarv og den lokale udvikling af erhvervslivet, uddannelse og bosætning i samspil.

Dark Sky

Møn og Nyord er nogle af de få steder i Danmark, hvor det er muligt at opleve fænomenet "Dark Sky". En gruppe lokale ildsjæle er gået sammen om at formidle fænomenet og gøre oplevelsen tilgængelig for alle. Et fire år langt og målrettet samarbejde mellem lokale virksomheder, borgere og Vordingborg Kommune har på Møn og Nyord ført til de første Dark Sky udnævnelser i Norden og den første dobbelte Dark Sky udnævnelse i verden.

Foto: Destination Sydvestjylland